

ผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาญี่ปุ่นโดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับ
การสอนแบบตรงในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง-พูดของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนภาษาอังกฤษ-ภาษาญี่ปุ่น
Effects of Learning Management in Japanese Courses by Using Flipped Classroom
Concepts Associated with Direct Teaching Methods in Classrooms to Develop
Listening and Speaking Skills of the 10th Grade Students
in the English-Japanese Study Plan

ธนันพัชญ์ ดันติคงพันธ์ นพวรรณ ฉิมรอยลาภ และยุพกา ฟูกุชิม่า
Thananpach Tantikongpan, Nopphawan Chimroylarp, and Yupaka Fukushima

สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Curriculum and Instruction Program, Faculty of Education, Kasetsart University
E-mail: Wintage2007@gmail.com

Received: April 24, 2022; Revised: May 10, 2022; Accepted: May 21, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาญี่ปุ่น โดยจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับวิธีการสอนแบบตรงในชั้นเรียน กระบวนการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยกึ่งทดลอง โดยผู้วิจัยพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาญี่ปุ่น ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรงเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง พูดภาษาญี่ปุ่น โดยได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาญี่ปุ่นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และนำไปใช้จัดการเรียนรู้กับกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 แผนการเรียนภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนสวนหลวง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 21 คน โดยเปรียบเทียบกับนักเรียนกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ รวบรวมข้อมูลด้วยแบบทดสอบการฟังภาษาญี่ปุ่น แบบทดสอบการพูดภาษาญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น และศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มทดลองด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรงเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง พูดภาษาญี่ปุ่น สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการฟังภาษาญี่ปุ่นสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และกลุ่มทดลองมีทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 หลังจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรง และนักเรียนกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจสำหรับการเรียนตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ร่วมกับการสอนแบบตรง อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

คำสำคัญ: ห้องเรียนกลับด้าน การสอนแบบตรง ทักษะการฟัง-พูดภาษาญี่ปุ่น ภาษาญี่ปุ่น

Abstract

The objective of the research was to develop Japanese listening and speaking skills by using learning management based on flipped classroom concepts associated with direct teaching methods in classrooms. The research process was conducted by the quasi-experimental research. The researchers developed lesson plans in Japanese courses based on flipped classroom concepts associated with direct teaching methods in classrooms to improve Japanese listening and speaking skills. The lesson plans were checked by the experts in teaching Japanese courses. They were appropriated at the highest level and used in learning management with the samples. The samples were 21 students studying in the 10th grade, the room 4/4, the English-Japanese Study Plan, the second semester, and the academic year of 2021, at Sanguan Ying School. They were selected by purposive sampling. The samples were compared with the control group learning by using the regular learning management. The data were collected from a Japanese listening test and a Japanese Speaking test for the 10th grade students in the English-Japanese Study Plan and a questionnaire asking for the students' satisfaction of the experimental group towards learning based on flipped classroom concepts associated with direct teaching methods in classrooms to improve Japanese listening and speaking skills. The statistics used in the research were mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were as follows.

The students in the experimental group had the mean score of the listening skills higher than that of the control group with the statistical significance at the level of .001 and the students in the experimental group had the mean score of the speaking skills higher than that of the control group with the statistical significance at the level of .001 after learning by using learning management based on flipped classroom concepts associated with direct teaching methods. In addition, the students in the experimental group were satisfied in learning by using the flipped classroom concepts associated with the direct teaching methods at a high level.

Keywords: Flipped Classrooms, Direct Teaching Methods, Japanese Listen and Speaking Skills, Japanese

บทนำ

สังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีทำให้การเข้าถึงข้อมูล องค์ความรู้ และการติดต่อสื่อสารของมนุษยชาติเป็นไปได้อย่างง่ายดายและไร้พรมแดน ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดของมุมโลกก็สามารถเข้าถึงข้อมูล องค์ความรู้ และติดต่อสื่อสารกันได้ ซึ่งการจะเข้าถึงข้อมูล องค์ความรู้ และการติดต่อสื่อสารกันนั้น “ภาษา” คือเครื่องมือสำคัญที่ใช้เป็นสื่อกลางเพื่อให้ผู้คนเข้าใจข้อมูล และองค์ความรู้อย่างตรงกัน ภาษาญี่ปุ่นนับเป็นอีกหนึ่งภาษาที่มีความสำคัญ และได้รับความนิยม เหตุเพราะประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีการเติบโตและพัฒนาทางอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีใหม่อย่างรวดเร็ว ทำให้โรงเรียนในประเทศไทยหลายแห่งมีการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับนักเรียนที่สนใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยรูปแบบการสอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย หากผู้เรียนมีโอกาส

ได้เรียนกับครูเจ้าของภาษาส่วนใหญ่จะเป็นในลักษณะแบ่งหน้าที่การสอนระหว่างครูผู้สอนชาวไทยและครูเจ้าของภาษากันอย่างชัดเจนโดยที่ครูผู้สอนชาวไทยมุ่งเน้นการสอนหลักไวยากรณ์และโครงสร้างทางภาษาเพื่อเกิดความเข้าใจและครูผู้สอนเจ้าของภาษาเน้นสอนทักษะการฟัง-พูด เพื่อให้ผู้เรียนได้ซึมซับสำเนียงจากครูเจ้าของภาษาได้อย่างถูกต้อง (ยุพกา พุกชีมา, 2562) และหลายโรงเรียนจัดการเรียนการสอนในลักษณะนี้ แต่ในปีพุทธศักราช 2563 การเรียนการสอนรูปแบบปกติในโรงเรียนเป็นการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) เป็นเหตุให้เทคโนโลยีถูกนำมาใช้เพื่อจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มรูปแบบและเป็นรูปธรรมในทันที การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน จึงเป็นแนวการสอนที่สามารถนำมาปรับ ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งมีแนวคิดที่ว่า “เรียนที่บ้าน ทำการบ้านที่โรงเรียน” โดยเป็นการผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ต่างๆ จากสื่อที่ครูผู้สอนสร้างไว้ หรือแหล่งความรู้อื่นๆ การแนะนำจากครูผู้สอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ด้วยตนเอง และทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยครูทำหน้าที่เป็นโค้ช หรือผู้จุดประกายโดยการตั้งคำถามให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ด้วยตนเอง (วิจารณ์ พานิช, 2556) ไม่เพียงเท่านั้นผลกระทบจาก Covid 19 ยังส่งผลให้โรงเรียนสงวนหญิงขาดครูผู้สอนชาวญี่ปุ่นเพื่อทำการสอนในโรงเรียน ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการเรียนกับครูเจ้าของภาษาเพื่อฝึกฝนทักษะ และใช้ภาษาสำหรับสื่อสารกับเจ้าของภาษาโดยตรง “วิธีการสอนแบบตรง (Direct Method)” ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาเป้าหมาย (Millsaps, 2020) โดยไม่ใช้ภาษาแม่ของผู้เรียนในการทำกิจกรรมขณะที่เรียน (โสพศา สาดพร, 2554) เป็นเหตุให้ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ภาษาเป้าหมายอยู่ตลอดเวลาจากการฝึกฝนซ้ำ ๆ ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ในช่วงเวลาเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเคยชิน และสามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาเป้าหมายได้อย่างคล่องแคล่ว (วิภาดา ประสานทรัพย์, 2559)

ด้วยความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี กอปรกับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค Covid 19 เป็นเหตุให้ผู้วิจัยนำเอารูปแบบการสอนตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีมาผสมผสานในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนร่วมกับการสอนแบบตรงเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียน เพื่อศึกษาประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบันโดยเป็นไปในลักษณะการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์และนำผลที่ได้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับวิธีการสอนแบบตรงรายวิชาภาษาญี่ปุ่น กับการสอนแบบปกติรายวิชาภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟัง-พูดภาษาญี่ปุ่น ระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับวิธีการสอนแบบตรงรายวิชาภาษาญี่ปุ่น กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติรายวิชาภาษาญี่ปุ่น
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนทดลองที่มีต่อการเรียนตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับวิธีการสอนแบบตรงเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง-พูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental) โดยดำเนินการทดลองวิจัยดังนี้

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนภาษาอังกฤษ-ภาษาญี่ปุ่น ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 73 คน

ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้มาด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งพิจารณาจากบริบทของโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวนนักเรียน รวมถึงความสามารถของนักเรียนที่ใกล้เคียงกัน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนรู้อังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ซึ่งเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนสวณหญิง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี และโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย สุพรรณบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยแบ่งตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม กำหนดให้นักเรียนโรงเรียนสวณหญิง จำนวน 21 คน กำหนดให้เป็นกลุ่มทดลอง จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรง เพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง พูดภาษาญี่ปุ่นและนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย สุพรรณบุรี จำนวน 21 คน กำหนดให้เป็นกลุ่มควบคุม จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาญี่ปุ่นที่มีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรงเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ดังนี้

- 1) ศึกษาตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดขอบเขตของเนื้อหา และพฤติกรรมที่คาดหวัง
- 2) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรงเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาญี่ปุ่น จำนวน 5 แผน
- 3) นำแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสม
- 4) นำแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาญี่ปุ่น จำนวน 5 ท่านเพื่อประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของแผนฯ ที่สร้างขึ้น โดยค่าเฉลี่ยของผลการประเมินเท่ากับ 4.84
- 5) นำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง

2. แบบทดสอบการฟังภาษาญี่ปุ่น และแบบทดสอบการพูดภาษาญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และเกณฑ์การประเมินความสามารถการพูดภาษาญี่ปุ่นที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

- 1) วิเคราะห์เนื้อหาจากตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเอกสารที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้พฤติกรรมที่คาดหวัง
- 2) สร้างแบบทดสอบและเกณฑ์ประเมินความสามารถการพูดภาษาญี่ปุ่นที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น จากนั้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสม
- 3) นำแบบทดสอบที่แก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาญี่ปุ่นจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รวมถึงเกณฑ์ประเมินความสามารถการพูดภาษาญี่ปุ่นที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาญี่ปุ่นจำนวน 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมิน โดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินเท่ากับ 4.76
- 4) คัดเลือกแบบทดสอบการฟังภาษาญี่ปุ่นจำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบการพูดภาษาญี่ปุ่นจำนวน 5 ข้อ และเกณฑ์ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เพื่อนำไปทดลองใช้ต่อไป

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรงเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง พูดภาษาญี่ปุ่น โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

- 1) สร้างแบบสอบถามจากการศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้และกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการประเมิน
- 2) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม
- 3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ข้อคำถามของแบบสอบถามมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง .80-1.00

4) คัดเลือกข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ เพื่อนำไปสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปสอบถามนักเรียนกลุ่มทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการดังนี้ 1) วิเคราะห์ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ที่สร้างขึ้นจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และวิเคราะห์ข้อมูลการสังเกตนักเรียน บันทึกหลังสอน และ สุ่มสัมภาษณ์นักเรียนโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) 2) เปรียบเทียบคะแนนจากการทำแบบทดสอบการฟัง และแบบทดสอบการพูดภาษาญี่ปุ่น ของกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง โดยการทดสอบที (t-test independent) 3.) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาญี่ปุ่น โดยวิธีการทางสถิติคือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรงเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาญี่ปุ่นจำนวน 5 ท่าน มีค่าเฉลี่ย 4.84 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุดที่จะสามารถนำไปใช้ในการใช้จัดการเรียนการสอนได้ และเมื่อนำไปใช้สอนนักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เช่นกระตือรือร้น ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี จากการสังเกต บันทึกหลังการสอนของตัวผู้วิจัย

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนด้านทักษะการฟัง และทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น ระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะการฟังภาษาญี่ปุ่นสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และมีผลคะแนนทักษะการพูดสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ร่วมกับการสอนแบบตรง เพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่ากลุ่มทดลองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.48

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรงในชั้นเรียนออนไลน์รูปแบบประสานเวลาเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีสิ่งที่ควรอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรงเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนภาษาอังกฤษ-ภาษาญี่ปุ่น ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเท่ากับ 4.84 จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาญี่ปุ่น จำนวน 5 ท่าน โดยให้นักเรียนศึกษาองค์ความรู้ โครงสร้างทางภาษา และคำศัพท์ จากแหล่งเรียนรู้ที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ ก่อนเข้ามาทำกิจกรรมในชั่วโมงเรียนโดยครูผู้สอนใช้และนักเรียนทำกิจกรรมโดยใช้ภาษาญี่ปุ่นตลอดชั่วโมงเรียน พบว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบ เกิดความกระตือรือร้น สามารถทำกิจกรรมที่จัดขึ้นในชั่วโมงเรียนได้เป็นอย่างดี รวมถึงยังส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการฟัง-พูดภาษาญี่ปุ่นดีขึ้น และเกิดความคุ้นชินในการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร โดยผู้เรียนเกิดองค์ความรู้จากเรียนด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ และเกิดความมั่นใจในการใช้ความรู้ที่ได้ศึกษามาในการทำกิจกรรมในชั้นเรียนผ่านวิธีการสอนแบบตรง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาโดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของเกรียงไกร สกุลประเสริฐศรี และจุฑารัตน์ วิบูลผล (2559) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จากกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสในการเรียนรู้และฝึกฝนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน รวมถึงรูปแบบการเรียนรู้ที่เปลี่ยนจากที่ครูผู้สอนเป็นผู้บรรยายหน้าชั้นเรียน เป็นการมุ่งเน้นให้นักเรียนลงมือทำกิจกรรม หรือทำแบบฝึกหัดเพื่อให้เกิดองค์ความรู้และทักษะตามที่คาดหวัง

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนด้านทักษะการฟัง และทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น ระหว่างกลุ่มทดลอง ที่สอนตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ร่วมกับการสอนแบบตรงเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาญี่ปุ่น กับกลุ่มควบคุมที่สอนด้วยวิธีปกติ กลุ่มทดลองมีคะแนนทดสอบทักษะการฟังสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักเรียนสามารถเข้าใจคำสั่งของครูผู้สอน และสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยภาษาญี่ปุ่นที่จัดขึ้นในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี และคะแนนทดสอบทักษะการพูดของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 รวมถึงนักเรียนยังสามารถโต้ตอบกับครูผู้สอนและเพื่อนร่วมห้อง รวมสามารถตอบคำถามของครูด้วยภาษาญี่ปุ่นได้ในเวลาอันรวดเร็ว เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรงส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาญี่ปุ่นอย่างเต็มศักยภาพในชั่วโมงเรียนจากการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียนผ่านแหล่งเรียนรู้ที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภา กุฬพงษ์ศักดิ์ (2558) โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างวิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองที่ใช้วิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านสูงกว่าการสอนแบบวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิชาภา บุรีกาญจน์ และเอมอัชมา วัฒนบุรานนท์ (2557) ที่พบว่าจัดการการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้ ฝึกสังเกต ตั้งคำถาม สรุปข้อมูลต่าง ๆ จากแหล่งการเรียนรู้ที่ได้ศึกษาด้วยตนเองก่อนเริ่มเรียน และแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์ความรู้ได้อย่างเต็มที่ระหว่างครูผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมเช่นเดียวกัน

3. ผลจากการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรง เพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง พูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนภาษาอังกฤษ-ภาษาญี่ปุ่น ได้ผลคะแนนเฉลี่ยรวม 4.48 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก อีกทั้งจากการสุ่มสัมภาษณ์กลุ่มทดลองทำให้ทราบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการศึกษาหลักภาษาจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อที่จะนำเอาองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นมาใช้ทำกิจกรรมในชั่วโมงเรียนอย่างกระตือรือร้นโดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Prefume (2015) ที่พบว่าจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน รวมถึงทักษะการฟัง พูดภาษาญี่ปุ่นที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร และทำกิจกรรม ถาม - ตอบตลอดทั้งชั่วโมงเรียน ไม่เพียงเท่านั้นผู้เรียนยังรู้สึกสนุกและมีความภูมิใจที่สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับครูผู้สอน

และเพื่อนในชั้นเรียน ทำให้มีความกล้าและคุ้นชินในการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสารอย่างเป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของนิภา กุฬพงษ์ศักดิ์ (2558) และพิมพ์ประภา พาลพ่าย (2557) พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เนื่องจากมีความยืดหยุ่นทางด้านเวลาทำให้มีเวลามากขึ้นในการศึกษาเนื้อหา เพื่อนำมาทำกิจกรรมในช่วงโมงเรียน ทำให้มีความสุขและสนุกกับการเรียนในช่วงโมงเรียนอีกด้วย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐกานต์ เดียวตระกูล (2560) และ Martinez and Ruiz-Jiménez (2020) ที่พบว่า ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับด้าน เนื่องจากผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน และเพื่อนร่วมห้อง ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น รวมถึงมีความใส่ใจต่อการเรียน และยังมี ความกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอีกด้วย แต่ในทางกลับจากการสุ่มสัมภาษณ์กลุ่มทดลองพบข้อมูลว่านักเรียนรู้สึกมีภาระงานเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้องเรียนเนื้อหาล่วงหน้าก่อนทำกิจกรรมในช่วงโมงเรียน เพราะหากไม่ศึกษามาก่อนก็จะทำให้เข้าใจเนื้อหาหรือกิจกรรมในช่วงโมงเรียนได้ยากขึ้น โดยสอดคล้องกับกิตติชัย สุราสีโนบล (2558) ที่กล่าวว่า การเรียนตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านอาจส่งผลให้กับนักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาเนื้อหามาก่อนเรียน เป็นเหตุให้การทำกิจกรรมในช่วงโมงเรียนมีประสิทธิภาพไม่ดีเท่าที่ควร และเนื่องจากการเรียนตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านจำเป็นต้องศึกษาเนื้อหามาก่อนเริ่มทำกิจกรรมในช่วงโมงเรียน บางครั้งจึงเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับนักเรียน แต่ทั้งนี้แม้การสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรงจะมีผลการประเมินอยู่ในระดับพึงพอใจมากก็ตาม แต่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีข้อจำกัดของข้อคำถามที่ไม่ครอบคลุม ในการวัดความพึงพอใจของนักเรียนในมิติต่าง ๆ เช่น ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ความพึงพอใจต่อจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ลักษณะการวัดประเมินผล สื่อการสอนที่ครูนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงประโยชน์โดยรวมที่นักเรียนได้รับจากการจัดการเรียนรู้เนื่องจากข้อคำถามที่ปรากฏในแบบสอบถาม มีจำนวนน้อยเกินไปจนไม่สามารถตรวจสอบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามแนวความคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรงได้ครบทุกมิติ ซึ่งหากเพิ่มเติมข้อคำถามที่สอดคล้องและสามารถวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรงได้ครบทุกด้าน ก็จะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน และครอบคลุมในทุกมิติ

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน จำเป็นต้องเอาเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมเป็นอย่างมาก ซึ่งบางครั้งอาจเกิดปัญหา และปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ จากการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ ครูผู้สอนจึงต้องคำนึง เตรียมรับมือ และหาแนวทางการแก้ปัญหา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
2. การสอนโดยการบรรยายด้วยภาษาเป้าหมายตลอดทั้งช่วงโมงเรียน สำหรับผู้เรียนในระดับต้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีกิจกรรมที่หลากหลาย และเทคนิควิธีอื่น เช่น การใช้รูปภาพ การใช้ท่าทาง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจสิ่งที่ครูอธิบาย และสามารถทำกิจกรรมร่วมกับครูผู้สอน และเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนได้
3. ครูผู้สอนต้องระมัดระวังการใช้คำศัพท์ หรือไวยากรณ์ที่ยากเกินไปในการสื่อสารและทำกิจกรรมในช่วงโมงเรียน รวมถึงต้องใช้เวลาในดำเนินกิจกรรมในห้องเรียนค่อนข้างมาก และดำเนินไปอย่างช้า ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและทำกิจกรรมการเรียนรู้ได้ กรณีที่เป็นผู้เรียนระดับต้น
4. ควรสร้าง/พัฒนาเทคนิค แรงจูงใจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความต้องการศึกษาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ ทั้งที่ครูจัดเตรียมไว้ให้หรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ที่ไม่ใช่การเพิ่มภาระงาน รวมถึงเทคนิคที่จะกระตุ้นเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาองค์ความรู้ก่อนมาทำกิจกรรมในห้องเรียน

5. ควรมีการวิจัยต่อยอด พัฒนารูปแบบการสอนโดยบรรยายด้วยภาษาญี่ปุ่นของครูผู้สอนชาวไทยตลอด ชั่วโมงเรียนในระดับมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะทางภาษา รวมถึง ทักษะคิดในการสอนภาษาสำหรับครูผู้สอน และทักษะคิดในการเรียนภาษาต่างประเทศกับครูที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาโดยตรง ของผู้เรียนต่อไป

6. ควรมีการศึกษาพัฒนารวมถึงส่งเสริมแนวทางเพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) ต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านหรือแนวคิดการจัดการเรียนรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปมีประสิทธิภาพ

7. ควรศึกษาวิจัยต่อยอดเพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้จากการจัดเรียนการสอนตามแนวคิดห้องเรียน กลับด้านร่วมกับการสอนแบบตรงเมื่อเปรียบเทียบกับจัดการการเรียนรู้รูปแบบปกติ หรือการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้รับความความเมตตาอย่างสูง จากอาจารย์ ดร.นพวรรณ ฉิมรอยลาม ประธาน ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ รศ.ดร.ยุพกา พุกขิมา กรรมการที่ปรึกษาร่วมที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางในทุกขั้นตอนของกระบวนการทำงานอย่างใกล้ชิด รวมถึงผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความกรุณาตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ จนการศึกษาวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

กิตติชัย สุธาสิโนบล. “ห้องเรียนกลับด้าน,” สารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. 50, 1 (2558): 116-127.

เกรียงไกร สกุลประเสริฐศรี และจุฑารัตน์ วิบูลผล. “ผลของการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบห้องเรียน กลับด้านที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย,” ครุศาสตร์. 44, 3 (16 พฤษภาคม 2559): 29-45.

ณัฐกานต์ เดียวตระกูล. “การใช้รูปแบบห้องเรียนกลับทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา,” ศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 17, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2560): 137-145.

นิชาภา บุรีกาญจน์ และเอมอชมา วัฒนบุรานนท์. “ผลการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้แนวคิดแบบห้องเรียน กลับด้านที่มีผลต่อความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น,” An Online Journal of Education. 9, 2 (เมษายน-มิถุนายน 2557): 768-782.

นิภา กุ้พงษ์ศักดิ์. “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสร้างสรรค์ และความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบ ห้องเรียนกลับด้าน,” Journal of Graduate Studies Valaya Alongkorn Rajabhat University. 11, 1 (มกราคม-เมษายน 2558): 55-67.

พิมพ์ประภา พาลพ่าย. การใช้สื่อสังคมตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เรื่อง ภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อส่งเสริม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2557.

วิจารณ์ พานิช. ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล, 2556.

วิภาดา ประสานทรัพย์. **นวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษประเภทวีธีสอน**. (ออนไลน์) 3 เมษายน 2559 (อ้างเมื่อ) 14 พฤศจิกายน 2563. จาก: http://www.eledu.ssru.ac.th/wipada_pr/mod/resource/view.php?id=20

ยุพกา พุกขิม่า. “ทัศนคติของผู้เรียนต่อการบรรยายด้วยภาษาญี่ปุ่นของผู้สอนชาวไทยในรายวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง,” **เครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา**. 9, 1 (มิถุนายน 2562): 25-48.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นและภาษาเยอรมัน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค, 2551.

โสฬศ สาดพร. **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น = introduction to linguistics : คู่มือการศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2554.

Mattinez, R. and M.C. Ruiz-Jimenez. “Improving students’ satisfaction and learnig performance using flipped classroom,” **The International Journal of Management Education**. 18, 3 (July 2020): 1-8.

Millsaps, J. **ESL Teaching Methods: What Is The Direct Method?**. (online) 3 March 2020 (cited 14 November 2020). Available: <https://blog.alo7.com/esl-teaching-methods-what-is-the-direct-method/>

Prefume, Y. **Exploring a flipped classroom approach in a Japanese language classroom: a mixed methods study**. Doctor’s Thesis Department of Curriculum and Instruction Baylor University, 2015.

